

LA NUL·LITAT DELS CONTRACTES ADMINISTRATIUS I ELS SEUS EFECTES ECONÒMICS

Una força recent Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem ha vingut a consolidar i aclarir una qüestió de gran rellevància pràctica en l'àmbit de la contractació pública: quines són les conseqüències econòmiques quan un contracte administratiu, després d'anys d'execució, és declarat nul per una resolució judicial. La **Sentència de la Sala Tercera núm. 1362/2025, de 28 d'octubre (rec. 6091/2022)**, resol la controvèrsia entre una empresa prestatària d'un servei i l'Ajuntament que li va adjudicar, establint una doctrina clara sobre la impossibilitat de reclamar revisions de preus basant-se en les clàusules d'un contracte invàlid.

1. Antecedents del cas que s'analitza

El litigi té el seu origen en un contracte per a la gestió del servei de neteja viària i recollida de residus, subscrit l'any 2009 entre l'empresa FCC i l'Ajuntament de Telde. Anys més tard, una Sentència judicial de 2014 va anul·lar l'acte d'adjudicació del contracte, la qual cosa va comportar, com a efecte ineludible, la nul·litat sobrevinguda del propi contracte.

Malgrat aquesta declaració de nul·litat, l'empresa va continuar prestant el servei, fins i tot per imperatiu de l'interès públic fins que una nova adjudicatària es va fer càrrec del servei l'any 2020. En aquest context, FCC va reclamar a l'Ajuntament l'abonament de 668.018,29 euros corresponents a les revisions de preus per al període 2012-2017, argumentant que el servei s'havia prestat efectivament i que no abonar aquestes quantitats suposava un enriquiment injust per a l'Administració.

L'Ajuntament, per la seva banda, va sostenir que, en ser el contracte nul de ple dret, les seves clàusules —incloses les relatives a la revisió de preus— eren inexistents i no podien desplegar efectes.

2. La Doctrina del Tribunal Suprem: nul·litat vs. incompliment

El Tribunal Suprem desestima el recurs de cassació de FCC i aprofita per fixar una doctrina jurisprudencial de gran importància, distingint clarament els efectes de la nul·litat contractual dels derivats d'un mer incompliment. El nucli de l'argumentació del Suprem es basa en els punts següents:

I) Efectes *ex tunc* de la nul·litat

La declaració de nul·litat d'un contracte té efectes retroactius (*ex tunc*), la qual cosa significa que es considera que el vincle contractual mai no va néixer vàlidament. En conseqüència, les clàusules que el conformen, inclosa la que regula la revisió de preus, són igualment invàlides i ineficaces des de l'origen.

II) La fase de liquidació com a únic camí

El Tribunal subratlla que el mecanisme legal previst per resoldre les conseqüències patrimonials d'un contracte nul és la fase de liquidació, tal com estableix l'article 35 de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic (normativa aplicable *ratione temporis*). En aquesta fase, les parts han de restituir-se recíprocament les prestacions rebudes. Si la restitució *in natura* no és possible (com en el cas d'un servei ja prestat), s'ha de retornar el seu valor.

III) Improcedència de l'aplicació selectiva de clàusules

La pretensió de l'empresa de reclamar la revisió de preus és rebutjada perquè suposaria aplicar selectivament una clàusula d'un contracte declarat invàlid. El Suprem adverteix que admetre aquesta via "*suposaria, de facto, mantenir els efectes econòmics del contracte administratiu (...) al marge de la declaració de nul·litat*". Equipararia, paradoxalment, els efectes d'un contracte nul als d'un contracte vàlid.

IV) Possibilitat de continuar amb el servei i l'execució del contracte, si s'ordena per raons d'interès públic

Tanmateix, la Sala destaca que es poden ordenar continuacions de l'execució del contracte declarat nul, per raons d'interès públic, però això no vol dir que el contracte mantingui la seva validesa.

V) L'enriquiment Injust i els seus límits

Si bé el principi de prohibició de l'enriquiment injust obliga l'Administració a compensar el contractista pel valor del servei efectivament prestat, aquest principi no pot servir de fonament per exigir el compliment d'obligacions contractuals específiques (com podrien

FERNANDEZADVOCATS

ser les revisions de preus) que deriven d'un negoci jurídic inexistent. L'obligació de l'Administració es limita a abonar el valor de la prestació rebuda, però no a aplicar mecanismes de càlcul previstos en clàusules que han perdut tota força vinculant.

3. Implicacions practiques de la doctrina abordada per part del Tribunal Suprem i conclusions al respecte

Aquesta sentència té implicacions directes tant per a les empreses contractistes com per a les Administracions Públiques. D'entrada, deixa clar que, davant la nul·litat d'un contracte, la via per a qualsevol reclamació econòmica no és l'exigència del compliment de les clàusules contractuals, sinó instar i participar activament en el procediment de liquidació del contracte. Les seves pretensions s'han de centrar a acreditar el valor dels serveis prestats per obtenir la deguda restitució, i no a invocar drets que emanaven del contracte anul·lat. Per altra banda, reforça la seguretat jurídica en establir que la declaració de nul·litat extingeix totes les obligacions derivades del contracte. Si bé persisteix el deure de compensar per evitar un enriquiment injust, aquesta compensació es desvincula de les condicions pactades i s'ha de calcular en el marc de la liquidació.

El Tribunal Suprem, amb aquesta resolució, traça una línia divisòria nítida entre la invalidesa i la resolució contractual. La nul·litat d'un contracte públic no obre la porta a una aplicació parcial o selectiva de les seves clàusules, sinó que condueix necessàriament a la seva liquidació. Qualsevol controvèrsia econòmica entre les parts ha de ser resolta en aquest procediment, garantint la restitució recíproca i evitant que un contracte jurídicament inexistent continuï produint efectes com si fos vàlid.

**El presente artículo es meramente divulgativo y no supone asesoramiento ni compromiso de actualización.*

Para más información o asesoramiento, contacte con info@fernandezadvocats.es.